

Sygn. akt XXVI GCo 85/15

Dnia 1 października 2015 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Jerzy Kiper

po rozpoznaniu 1 października 2015 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości W. J. (Federacja Rosyjska) z udziałem W. R.

o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu państwa obcego postanawia:

odmówić odrzucenia wniosku.

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości W. J. wystąpił o stwierdzenie wykonalności wyroku Arbitrażowego Sądu Smoleńskiego Obwodu wydanego w dniu 30 września 2011 r., w sprawie o sygnaturze A62-5017/2010 oraz o opatrzenie go klauzulą wykonalności, wniósł także o zasądzenie od uczestnika W. R. kosztów postępowania.

Uczestnik w odpowiedzi na wniosek wniósł o jego odrzucenie, wskazując, że sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami została już prawomocnie osądzona. Uczestnik podniósł, że wnioskodawca 9 lutego 2014 r. złożył identyczny wniosek, który postanowieniem Sądu z 30 kwietnia 2015 r. został oddalony (sygn. akt XXVI GCo 187/14).

Żądanie odrzucenia wniosku nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie należy przywołać uchwałę Sądu Najwyższego z 28 października 2010 r., (III CZP 65/10, OSNC 2011/3/27), z której wynika, że w postępowaniu o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności nie ma zastosowania art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy stwierdził, że postępowanie klauzulowe ma charakter autonomiczny, co oznacza, iż jest postępowaniem odrębnym zarówno w stosunku do poprzedzającego go postępowania rozpoznawczego, jak i późniejszego właściwego postępowania egzekucyjnego. Z tego też względu możliwe jest, w kwestiach nieuregulowanych jego przepisami, odpowiednie stosowanie - zgodnie z art. 13 § 2 k.p.c. - przepisów o procesie. Uznanie postępowania klauzulowego za autonomiczne, a wydanego w jego ramach postanowienia w przedmiocie nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności za postanowienie kończące postępowanie w sprawie nie oznacza, że w postępowaniu tym występuje przesłanka sprawy prawomocnie osądzonej. Powaga rzeczy osądzonej (res iudicata) jest definiowana jako rozstrzygnięcie co do istoty sprawy zawarte w prawomocnych wyrokach oraz postanowieniach orzekających co do istoty sprawy, z wyjątkiem postanowień oddalających wniosek, które są objęte tzw. względną powagą rzeczy osądzonej (art. 523 k.p.c). Przesłanki sprawy prawomocnie osądzonej nie można odpowiednio stosować w postępowaniu klauzulowym, byłoby to bowiem sprzeczne z charakterem wskazanych funkcji postępowania klauzulowego. Powaga rzeczy osądzonej jest atrybutem wyłącznie wyroków (art. 366 k.p.c.) oraz postanowień rozstrzygających istotę sprawy w postępowaniu nieprocesowym, a więc orzeczeń merytorycznych (art. 366 w związku z art. 13 § 2 k.p.c). W postępowaniu klauzulowym, mimo że ma ono charakter autonomiczny, w którym sąd bada - w przypadkach, gdy mają zastosowanie art. 786-786², art. 788 § 1, art. 783 § 1, art. 787-787¹ lub art. 792 k.p.c. - zagadnienia materialnoprawne, nie dochodzi do merytorycznego rozpoznania sprawy cywilnej ("osądzenia sprawy"). Podstawowe funkcje postępowania klauzulowego polegają na

ustaleniu, czy dany akt spełnia wymagania zawarte w przepisach ustawy dla określonego rodzaju tytułu egzekucyjnego oraz stwierdzeniu, czy postanowienia aktu nadają się do wykonania w drodze egzekucji sądowej. Pozostałe funkcje tego postępowania dotyczące badania zagadnień materialnoprawnych (ustalenie podmiotowego i przedmiotowego zakresu egzekucji oraz zbadanie, czy wystąpiło zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie tytułu egzekucyjnego) mają charakter subsydiarny; zostały włączone do postępowania klauzulowego w celu

przyśpieszenia postępowania i nieodsyłania wierzyciela na drogę postępowania rozpoznawczego w razie konieczności zbadania zagadnień nieskomplikowanych, z zastrzeżeniem, że może to nastąpić wyłącznie na podstawie dowodu z dokumentów oraz wyjątkowo, tylko bowiem w niektórych przypadkach, na podstawie wyraźnego przepisu ustawy. Zasadą jest, że ostateczna treść podstawy egzekucji sądowej jest określana w chwili wydania tytułu egzekucyjnego. Należy ponadto podkreślić, że badanie w postępowaniu klauzulowym zagadnień o charakterze materialnoprawnym jest uzasadnione przede wszystkim w odniesieniu do tytułów egzekucyjnych pozasądowych (art. 786¹, art. 786² k.p.c.). Z regulacji o charakterze wyjątkowym zawartych w przepisach określających zakres kognicji sądu w postępowaniu klauzulowym oraz z subsydiarnych funkcji postępowania klauzulowego nie można jednak wyprowadzać wniosku o możliwości stosowania art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c, nawet w sposób odpowiedni (art. 13 § 2 k.p.c).

Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawiony wyżej pogląd. Uwzględniając jednocześnie przedmiot wniosku złożonego przez (...) spółkę z o. o. -stwierdzenie wykonalności wyroku sądu państwa obcego oraz ograniczoną kognicję Sądu, wynikającą z art. 55 umowy zawartej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych, sporządzona w dniu 16 września 1996 r. (Dz.U. z 2002 r. 83, poz. 750), brak jest podstaw do zastosowania art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. do ponownie złożonego przez wnioskodawcę wniosku. W niniejszej sprawie przedmiotem oceny Sądu jest bowiem wyłącznie kwestia, czy wniosek spełnia wymogi wskazane w art. 53 i 54 w/w umowy, co stanowi podobieństwo do kognicji sądu przy rozpoznawaniu wniosków o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Z przedstawionych wyżej względów, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia (art. 222 k.p.c w zw. z art. 13 § 2 k.p.c).

Zarządzenie z 1 października 2015 r.:

- 1) (...)
- 2) (...)